

דוח שנתי 53א
של מבקר המדינה

מבקר המדינה

דוח שנתי 53א

לשנת 2002

מס' קטלוגי 2002-953
ISSN 0334-9713

ניתן לקבל גירסה אלקטרונית של דוח זה באתר האינטרנט של
משרד מבקר המדינה בכתובת:
WWW.MEVAKER.GOV.IL

סדר: אונית שירותי מחשב בע"מ
דפוס: דפוס כתר בע"מ

דוח 53א עוסק ברובו בביקורת על מערכת הביטחון. ביקורת זו כוללת 19 פרקים. חלקים או נתונים ממקצת הפרקים האלה לא הונחו על שולחן הכנסת ולא פורסמו ברבים, לשם שמירה על ביטחון המדינה או כדי למנוע פגיעה ביחסי חוץ או בקשרי מסחר בין-לאומיים שלה, זאת מכוח סעיף 17 לחוק מבקר המדינה.

הביקורת שנעשתה בשנה הנדונה עסקה - בצד נושאי ביקורת שוטפים - גם בשני נושאים העומדים על הפרק, בבחינת "ביקורת בזמן אמת". באחד, נבדקה היערכות הגורמים האחראים להסברה בנושאי חוץ וביטחון, ובכללם משרד ראש הממשלה, משרד החוץ, משרד הביטחון, צה"ל ואחרים; ובאחר, נבדקו הפעולות הנוגעות למרחב התפר (דוח בנושא זה פורסם בנפרד ביולי 2002).

בדוח זה גם הונח על שולחן הכנסת פרק הדין באבטחת אישים ומשלחות, לאחר ביקורת בעניין זה שנעשתה בשירות הביטחון הכללי שבמשרד ראש הממשלה.

הביקורת על צה"ל כוללת שלושה פרקים הדנים במיצוי המשאב האנושי - סדרי המיון והשיבוץ של מיועדים לשירות ביטחון, שירות נשים בצה"ל ושירות ביטחון מוכר מחוץ לצה"ל; שני פרקים אחרים עוסקים בענייני כספים ותקציב - ניהול תקציב מפקדת הזרוע לבניין הכוח ביבשה וניהול קניות בהקפה ביחידות צה"ל; ופרק נוסף, שמרביתו חסויה, עוסק בהיערכות לשעת חירום של היחידה לשיתוף פעולה שבחיל האוויר.

במשרד הביטחון נבדקו היבטים בהיערכות המשק לשעת חירום בעיריית תל אביב, וכן נושאים נוספים: אגף השיקום - רכב רפואי לנכים, היבטים בתכנון וסטנדרטים לבנייה, וניהול תקציב הוצאה מותנית בהכנסה בתקציב הביטחון.

במסגרת הביקורת על מערכת הביטחון גם נעשתה ביקורת ברשויות המקומיות שבאזור יהודה והשומרון. בדוח זה כלולות ביקורות על המועצות המקומיות גבעת זאב ובית אריה.

נבדקו גם כמה נושאים בתעשיות הביטחוניות: ברשות לפיתוח אמצעי לחימה (רפא"ל) נבדקו היבטים בהתחייבויות לרכש גומלין בגין עסקת יצוא; בתעשייה האווירית (תע"א) נבדק פרויקט השבחת מטוסים עבור מדינה זרה; ובתעשייה הצבאית (תעש) נבדקו פיתוחו של מוצר ועסקת יצוא, וכן אישור הדוחות הכספיים של תעש לשנת 2000 והגשתם. כמו כן נעשה מעקב בנושא נסיעות עובדי תעש לחו"ל מכספי קרן השתלמויות לעובדים בדירוג מחקר.

בדוח גם פרקים הדנים ברשות הדואר, ברשות השידור, ב"יד ושם", במינהלה להקמת קריות ממשלה ובתי משפט וממצאי ביקורת על המועצה המקומית זיכרון יעקב.

עשיית ביקורת ופרסום ממצאיה הם רק תחילתו של תהליך לתיקון ליקויים במינהל הציבורי. השלמת התהליך מוטלת על כתפיהם של הגופים המבוקרים. מבקר המדינה מצפה, שהגורמים האחראים בכל דרגי הניהול והפיקוח בגופים המבוקרים יפנימו, כי ביקורת הינה מכשיר ניהולי אשר בא לסייע לשיפור תפקודם של גופים אלה, ויעשו את המוטל עליהם לתיקון הליקויים.

אליעזר גולדברג
מבקר המדינה
ונציב תלונות הציבור

ירושלים, א' בחשון התשס"ג
7 באוקטובר 2002

תוכן העניינים

חלק ראשון – מערכת הביטחון

מערך ההסברה

- 9 היבטים בהיערכות גורמי ההסברה בנושאי חוץ וביטחון

שירות הביטחון הכללי

- 41 החטיבה לאבטחת אישים ומשלחות

משרד הביטחון

- 66 אגף השיקום - רכב רפואי לנכים
- 77 ניהול תקציב הוצאה מותנית בהכנסה בתקציב הביטחון
- 87 היבטים בתכנון ובסטנדרטים לבנייה
- היבטים בהיערכות המשק לשעת חירום (מל"ח)
- 95 בעיריית תל אביב-יפו

צבא ההגנה לישראל

- 116 סדרי המיון והשיבוץ לתפקידים של מיועדים לשירות ביטחון
- 135 שירות נשים בצה"ל
- 149 שירות ביטחון מוכר מחוץ לצה"ל
- 167 ניהול תקציב מפקדת הזרוע לבניין הכוח ביבשה
- 185 ניהול קניות בהקפה ביחידות צה"ל
- ההיערכות לשעת חירום של היחידה לשיתוף פעולה
- 193 שבחיל האוויר

מועצות מקומיות באזורים יהודה והשומרון

- 195 המועצה המקומית גבעת זאב
- 219 המועצה המקומית בית אריה

התעשייה האווירית לישראל בע"מ

229 פרויקט השבחת מטוסים עבור חיל האוויר של מדינת א'.

הרשות לפיתוח אמצעי לחימה (רפא"ל)

247 היבטים בהתחייבויות רפא"ל לרכש גומלין בגין עסקות ייצוא.

התעשייה הצבאית לישראל בע"מ (תעש)

265 פיתוח מוצר ועסקת ייצוא.

273 הדוחות הכספיים של תעש לשנת 2000.

ממצי מעקב

נסיעות עובדי תעש לחו"ל מכספי קרן השתלמויות לעובדים

275 בדירוג מחקר (המשך).

חלק שני

רשות הדואר

289 ניהול נכסי מקרקעין.

301 רכישת ציוד ושירותים בלא מכרז.

רשות השידור

311 ענייני כוח אדם.

321 יד ושם רשות הזיכרון לשואה ולגבורה.

משרד האוצר

343 המינהלה להקמת קריות ממשלה ובתי משפט.

המועצה המקומית זיכרון יעקב

עסקת רכישת נכס על ידי המועצה..... 375

חוק יסוד: מבקר המדינה 391

חוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב] 393